USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **M. J. R.**, zastoupený Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Praha 1, Opletalova 25, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 11. 2021, č. j. 20 Az 63/2021 – 49,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“) ze dne 15. 11. 2021, č. j. 20 Az 63/2021 – 49, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2021, č. j. OAM-59//LE-LE05-LE05-2021. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „*zákon o azylu*“), jako zjevně nedůvodnou.

[2] S žalobcem je souběžně vedeno řízení o jeho vydání do cizího státu podle § 87 a násl. zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, v jehož průběhu bylo pravomocně rozhodnuto o vydání žalobce k trestnímu stíhání do Spojených států amerických. Žalobce se od 4. 12. 2020 nachází v předběžné vazbě, z níž také požádal o udělení mezinárodní ochrany.

[3] Při posuzování žaloby vycházel městský soud z následujícího skutkového stavu. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 29. 4. 2021. Uvedl, že v USA naposledy pobýval v roce 2009, a to ve městě Chandler, stát Arizona. Od té doby zemi původu nenavštívil. Nejprve žil dva roky v Estonsku, do ČR přicestoval v roce 2011. Žalobce nemá důvěru v americkou vládu, v tamní soudní systém nerespektující presumpci

neviny a v policii, která manipuluje s důkazy a špatně zachází s vězni. V této souvislosti podrobněji popsal dva případy trestního stíhání, které proti němu bylo v domovském státě vedeno. V prvním případě šlo o údajné domácí násilí proti bývalé přítelkyni, které vyústilo v obvinění žalobce z mnoha přečinů v roce 2008. Podle žalobce byl však tento případ „*zrušen*“ poté, co si najal právníka. Obává se však, že by mohl být znovu otevřen. Ve druhém případě se jednalo o dopravní nehodu, kterou měl žalobce zavinit pod vlivem alkoholu, přičemž došlo k vážnému zranění jeho spolujezdce. O tomto trestním stíhání se žalobce dozvěděl až v roce 2015, byť bylo zřejmě zahájeno již v roce 2009. Má za to, že byl označen za viníka této nehody, aniž by k tomu existovaly relevantní podklady, rovněž mohla být účelově nadhodnocena vážnost zranění spolujezdce. Žalobce ho totiž dva dny po nehodě navštívil v nemocnici, a i když byl vážně zraněn, byl v dobré náladě a žalobce z nehody nijak nevinil. Policie řádně neprozkoumala místo dopravní nehody a nezajistila dotčené vozidlo pro bližší zkoumání. Po vydání do USA může být nadto obviněn i z dalších trestných činů, které nyní nejsou předmětem extradičního řízení.

[4] Obavy žalobce pramení z toho, že se v rámci pracovního angažmá ve vlasti v minulosti podílel na citlivých zakázkách pro Národní bezpečnostní agenturu (*National Security Agency*; dále jen „*NSA*“). Posléze však další spolupráci odmítl, vláda Spojených států amerických se mu proto skrze popsaná trestní stíhání chce mstít. NSA zaplatila za bezpečnostní prověrku žalobce, po jeho odmítnutí další spolupráce došlo ke zmaření vynaložených prostředků a k ohrožení stanovených termínů. Žalobce následně od tehdejšího zaměstnavatele odešel, neboť se již nemohl podílet na projektech vyžadujících prověrku a pracoval mimo oblast svého zájmu. Další důvod pro udělení mezinárodní ochrany spatřoval žalobce v tom, že se obává špatného zacházení ve věznici v Arizoně. Systém tamějšího vězeňství trpí vážnými nedostatky.

[5] Městský soud dále odkázal na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 5. 2021, sp. zn. Nt 412/2020, ze kterého se podává, že vydání žalobce k trestnímu stíhání do Spojených států amerických je přípustné. Stížnost žalobce proti označenému usnesení byla zamítnuta usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 6. 2021, sp. zn. 14 To 45/2021. Městský soud nad rámec obsahu správního spisu z vlastní iniciativy na ústním jednání doplnil dokazování usnesením Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS 2437/21, kterým byla jako zjevně neopodstatněná odmítnuta ústavní stížnost žalobce směřující proti výše uvedeným usnesením extradičních soudů.

[6] Městský soud poté konstatoval, že zákon o azylu u zjevně nedůvodných žádostí počítá s konceptem tzv. *bezpečné země původu* (§ 16 odst. 2 zákona o azylu). Česká republika přitom považuje Spojené státy americké za bezpečnou zemi původu. V dané situaci to byl proto žalobce, kterého tížilo důkazní břemeno ohledně prokázání skutečnosti, že v jeho případě Spojené státy americké bezpečnou zemí původu nejsou. Ačkoli žalobce tímto směrem svoji procesní aktivitu namířil, ztotožnil se městský soud se závěrem žalovaného, že se mu to nepodařilo.

[7] K prvnímu argumentačnímu okruhu ohledně trestních stíhání žalobce, která měla podle jeho tvrzení souviset s předchozím zaměstnáním, v němž se podílel na zakázkách pro NSA, městský soud uvedl, že tyto žalobcovy domněnky a obavy nemají reálný základ.

V prvém případě (násilná trestná činnost proti bývalé přítelkyni) mělo dojít k zastavení trestního stíhání (či jiné procesní formě ukončení stíhání bez jakéhokoli postihu žalobce). To svědčí o tom, že příslušné orgány činné v trestním řízení v domovském státě žalobce jsou schopné rozhodovat v jeho prospěch. Pokud jde o stíhání v souvislosti s dopravní nehodou, nepodařilo se žalobci podle městského soudu prokázat jakoukoli spojitost tohoto stíhání s jeho předchozí činností pro NSA a pozdějším odmítnutím další spolupráce. Žalobce ani netvrdil, že by mu někdo (například z NSA či z jiného vládního úřadu) trestním stíháním vyhrožoval či jej vydíral, aby nějak konal či nekonal. Obava žalobce, že se mu NSA i po 12 letech od popsaných událostí mstí skrze trestní stíhání, tak zůstala ničím konkrétním nepodložená a městský soud jí proto nemohl přisvědčit. Sám žalobce navíc dopravní nehodu, požití alkoholu před jízdou a těžké zranění spolujezdce nepopřel, jakkoli se věc snažil bagatelizovat tím, že jeho spolujezdec byl po nehodě v dobré náladě. Lze proto usuzovat, že jsou zde dány důvody, aby příslušné orgány v zemi původu žalobce rozhodly s konečnou platností o tom, zda byl spáchán nějaký trestný čin a zda za něj žalobce odpovídá. Požadavek Spojených států amerických na vydání žalobce je za těchto okolností standardní a nelze v něm shledat nic mimořádného či podezřelého, co by svědčilo o snaze americké vlády žalobce poškodit nebo ho k něčemu přimět.

[8] Městský soud se dále zabýval obavami žalobce z výkonu vazby či trestu ve věznicích v Arizoně. Neshledal je za prokázané a způsobilé založit důvod k tomu, aby USA nebyly ve vztahu k žalobci považovány za bezpečnou zemi původu. Žalobce popsal určité negativní jevy, ke kterým v minulosti došlo ve věznicích v Arizoně, a doložil je především odborným článkem „*Zvyšování odpovědnosti Arizony ke zdraví a bezpečnosti: potřeba nezávislého dohledu nad vězeňským systémem Arizony*.“ Povaha těchto nedostatků je však podle městského soudu vesměs takového rázu, který ukazuje na možný, leckdy dočasný a objektivními příčinami způsobený nižší komfort vězněných osob ve státě Arizona v porovnání s věznicemi v jiných státech, případně na přísnější režim či důslednější vymáhání plnění povinností vězněných osob. V žádném případě však podle městského soudu tyto nedostatky nezakládají důvodnou obavu z mučení žalobce či nelidského nebo ponižujícího zacházení s ním. Tyto obavy žalobce ostatně nesdílely ani soudy rozhodující ve věci přípustnosti jeho vydání do USA, a neztotožnil se s nimi ani Ústavní soud ve výše citovaném usnesení sp. zn. III. ÚS 2437/21. Shora zmíněný odborný článek je navíc z velké části zaměřen na podporu vzniku nezávislého dohledu nad vězeňským systémem Arizony, rozboru a představení jeho možných podob a způsobu fungování. Rozhodně obsahově neústí v závěr, ze kterého by měla vyplývat důvodná obava žalobce z mučení či nelidského nebo ponižujícího zacházení. Žalobce rovněž poukázal na tři internetové články z Islandské republiky (z roku 1997), Irské republiky (z roku 2008) a ze Spolkové republiky Německo (z roku 2014). Společným jmenovatelem těchto článků bylo, že popisovaly případy z daných zemí, ve kterých nedošlo k vydání občana Spojených států amerických k trestnímu stíhání do země původu. Dle názoru městského soudu jsou však tyto články bez významnější důkazní hodnoty ve vztahu k azylovému příběhu žalobce. Jde o případy, které proběhly ve třech různých evropských státech v průběhu sedmnácti let a s velkými časovými rozestupy. Nijak nesvědčí pro závěr, že američtí občané nejsou často či snad pravidelně vydáváni ke stíhání do vlasti. Nadto jde o běžné novinové články, postrádající detaily potřebné k tomu, aby bylo možné důsledně posoudit jejich relevanci k tvrzením žalobce a k jeho případu.

[9] Konečně, městský soud odmítl námitku žalobce, v níž kritizoval postup žalovaného, který mu neprodloužil lhůtu k dodání (dalších) podkladů. Podle názoru městského soudu byl tento požadavek žalobce zřejmě veden snahou protahovat řízení, jak dovodil i žalovaný. S ohledem na to, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až po téměř desetiletém pobytu v ČR, poté, co byl vzat do předběžné vazby, a těsně před rozhodnutím soudu o přípustnosti jeho vydání do USA, nelze závěr o účelovém prodlužování řízení vyloučit. Městský soud zároveň zdůraznil, že žalobce měl ve správním řízení dostatečný časový prostor pro označení a předložení relevantních podkladů. Mimo to ani v žalobě a v průběhu soudního řízení neoznačil a nenavrhl k provedení jediný důkaz, který by nemohl předložit již ve správním řízení. Městský soud uzavřel, že nenalezl deficity v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí, které by jej vedly k závěru o jeho nezákonnosti. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, provedl k tomu odpovídající důkazy, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil.

[10] Kasační stížnost podává žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) formálně z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“). Výslovně neuvádí žádný důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[11] Nejprve stěžovatel rekapituluje svůj azylový příběh s tím, že aktuální trestní stíhání, kvůli kterému má být vydán do USA, je projevem nátlaku na jeho osobu, aby spolupracoval s NSA. Žalobce zná řadu citlivých informací a pro USA představuje bezpečnostní riziko. Celá řada kroků, které činí příslušné orgány v jeho trestní věci, je nestandardní či nezákonná. Je přesvědčen, že mu nebude zaručen spravedlivý proces, s trestním stíháním bude manipulováno a bude na něj opětovně činěn nátlak, aby spolupracoval s tajnými službami. V tomto směru namítá, že jak žalovaný, tak městský soud nepostupovali v intencích judikatury Nejvyššího správního soudu ohledně důkazního břemene žadatele o azyl, a konzistentně prezentovaným argumentům stěžovatele nepřiznali v podstatě žádný význam.

[12] Stěžovatel dále obsáhle namítá, že žalovaný nesprávně posoudil otázku špatného zacházení ve vězeňském zařízení v Arizoně, které mu objektivně hrozí. Nejde přitom o samotnou realizaci výkonu trestu, ale o stěžovatelem konkrétně specifikovanou důvodnou obavu z ponižujícího zacházení s vězni ve velmi nestandardních podmínkách arizonských vězeňských ústavů. Tato situace může být rovněž účinně využita k nátlaku ze strany NSA. Žalovaný podle něj předložené důkazy hodnotil selektivně, přeložil pouze určité části doložených článků a klíčový zbytek těchto podkladů opomenul. Nezjistil proto skutkový stav věci v souladu s § 3 správního řádu. Nemůže obstát ani argumentace žalovaného, že tři internetové články týkající se různých případů extradice, ve kterých některé evropské státy požadavku USA na vydání nevyhověly, s případem stěžovatele nesouvisí. Právě podmínky v arizonských věznicích byly jedním z důvodů pro nevydání tehdejších obviněných. Není také pravdou, jak dovodil žalovaný (a městský soud), že se podmínky v arizonských věznicích zlepšují. K takovému tvrzení neskýtá spisový materiál žádnou oporu. Stěžovatel má z uvedených důvodů za to, že v jeho konkrétním případě USA, respektive federální stát Arizona bezpečnou zemi původu nepředstavuje. Městskému

soudu v této souvislosti vytýká, že v podstatě bez bližší úvahy toliko převzal argumentaci žalovaného a nevyjádřil se k postavení svébytného justičního/vězeňského systému v Arizoně, který je na federaci nezávislý. Jsou to přitom právě Spojené státy americké, které jako celek prošly „*testem*“ konceptu bezpečných zemí, nikoliv však jednotlivé státy. Stejně tak se městský soud nezabýval selekcí důkazů ze strany žalovaného.

[13] Závěrem stěžovatel namítá, že městský soud pochybil, jestliže aproboval postup žalovaného, který odmítl „*logickou*“ žádost stěžovatele o prodloužení lhůty k dodání dalších důkazů. K tomu připomíná, že je dlouhodobě omezen na osobní svobodě, příslušné materiály se nacházejí buď v zemi původu, anebo v počítačových systémech, ke kterým stěžovatel nemá z vazby přístup. Objektivně proto pro něj bylo problémem doložit podklady v devadesátidenní lhůtě. Městský soud též postupoval nezákonně, pokud se ztotožnil s postupem žalovaného, který se opakovaně dovolával důkazů a závěrů z extradičního řízení. Nejvyšší správní soud totiž v rozsudku ze dne 30. 8. 2021, č. j. 8 Azs 192/2020 – 48, dovodil, že rozhodnutí extradičních soudů lze bezesporu považovat za významný, ne-li klíčový podklad pro rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, nicméně správní orgán v žádném případě nemůže s odkazem na § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu považovat tyto podklady za závazné. Přesně takový postup však žalovaný v dané věci v rozporu s citovanou judikaturou zvolil, což výslovně uvedl na str. 11 svého rozhodnutí. Městský soud sice toto pochybení žalovanému vytkl, avšak přesto napadené rozhodnutí nezrušil, neboť tyto závěry žalovaného označil za „*nadbytečné*“. Jinými slovy se podle městského soudu žalovaný neměl do těchto úvah vůbec pouštět, protože stačilo odkázat na § 16 odst. 2 a 3 zákona o azylu a dále se věcí blíže nezabývat. Tento přístup vede podle stěžovatele k tomu, že účastník řízení pocházející z tzv. bezpečné země fakticky nemá šanci prokázat výjimečnost svého případu a zajistit si skutečný meritorní přezkum své žádosti.

[14] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s napadeným rozsudkem městského soudu, v podrobnostech na něj odkazuje a poukazuje též na obsah správního spisu a na své vyjádření k žalobě. Dodává, že se stěžovateli nepodařilo prokázat, že v jeho případě nelze Spojené státy americké považovat za bezpečnou zemi původu. Navrhl proto, aby kasační stížnost byla odmítnuta pro nepřijatelnost, případně zamítnuta pro nedůvodnost.

[15] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel se zabývat její přijatelností. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. platí, že *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*

[16] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS (rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně

řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu existuje zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení ve smyslu uvedeném pod bodem (4) půjde především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení současně zdůraznil, že není v rámci poslední kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoli pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné.

[17] Stěžovatel ve své kasační stížnosti výslovně neuvedl, v čem spatřuje její přijatelnost, důvody přijatelnosti neshledal ani Nejvyšší správní soud z úřední povinnosti. V řízení nebyla nastolena žádná právní otázka, k níž by se musel vyjádřit v zájmu sjednocování judikatury, najevo nevyšla ani žádná jiná skutečnost, která by svým významem podstatně přesahovala zájmy stěžovatele.

[18] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že stěžovatel na více místech kasační stížnosti namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku městského soudu. Pokud by byl napadený rozsudek skutečně nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, jednalo by se o vadu, která by mohla založit přijatelnost kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud ovšem rozsudek městského soudu nepřezkoumatelným neshledal.

[19] Rozsudek městského soudu je řádně, srozumitelně a logicky odůvodněný. Městský soud v něm dostatečně a přesvědčivě odpověděl na uplatněné žalobní námitky (viz zejména odstavce [36] až [42] odůvodnění). V tomto směru kasační soud připomíná, že úlohou soudu není poskytnout detailní odpověď na každý jednotlivě vznesený argument účastníka řízení, ale vypořádat se se smyslem žalobní argumentace jako celku (srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, dostupný na https://nalus.usoud.cz). To v daném případě městský soud učinil. Pokud stěžovatel konkrétně namítá, že městský soud bez bližší úvahy toliko převzal argumentaci žalovaného a nevyjádřil se k postavení svébytného justičního/vězeňského systému v Arizoně, který je na federaci nezávislý, není takové tvrzení pravdivé. Městský soud se v rozsudku zabýval jak obavami stěžovatele z trestního stíhání, které považuje za součást nátlaku nebo msty ze strany NSA (viz především odst. [37] odůvodnění), tak i jeho tvrzením, že výkon vazby či trestu ve věznicích ve státě Arizona bude rozporný s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; viz zejména odst. [38] odůvodnění). Městský soud přitom prezentoval vlastní závěry a sám zhodnotil i důkazy založené ve správním spise, a to právě ve vztahu k situaci ve věznicích v Arizoně, nikoli obecně ve Spojených státech amerických, jak naznačuje stěžovatel.

[20] Nepřezkoumatelnost rozsudku dále spatřuje stěžovatel v tom, že se městský soud nezabýval „*selekcí*“ důkazů ze strany žalovaného. Z napadeného rozsudku je ovšem patrné,

že městský soud neshledal v postupu žalovaného žádné deficity a měl za to, že skutkový stav věci byl ve správním řízení zjištěn dostatečně. Žalovaný si podle městského soudu opatřil pro své rozhodnutí dostatečné podklady a provedl ty důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci (viz odst. [41] odůvodnění napadeného rozsudku). Ani v tomto směru tedy není rozsudek městského soudu nepřezkoumatelný. Nejvyšší správní soud pro úplnost připomíná, že nepřezkoumatelnost rozsudku není závislá na subjektivní představě účastníka řízení o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn. Jedná se o objektivní vadu, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkum napadeného rozhodnutí. Takovou vadou napadený rozsudek netrpí.

[21] V kasační stížnosti dále stěžovatel namítá, že se městský soud při posuzování jeho případu (jakož ani před ním žalovaný ve správním řízení) neřídil konstantní judikaturou tohoto soudu. V obecné rovině by mohlo uvedené rovněž zakládat přijatelnost kasační stížnosti (viz odstavec [16] výše). Ani v tomto ohledu však zdejší soud stěžovateli nepřisvědčuje.

[22] Co se týče důkazního břemene v řízení o mezinárodní ochraně, odkazuje stěžovatel na rozsudky vydané ve věcech sp. zn. 2 Azs 71/2006, sp. zn. 5 Azs 66/2008 a sp. zn. 1 Azs 137/2018, a cituje z nich pasáže týkající se standardu přiměřené pravděpodobnosti nežádoucích důsledků návratu do země původu a zásady azylového řízení, že v pochybnostech je třeba postupovat ve prospěch žadatele. Předně lze podotknout, že citovaná rozhodnutí se ze skutkového hlediska týkala případů, které se situací stěžovatele ztotožnit nelze (v prvním případě došlo k odmítnutí opožděné žaloby tehdejšího žadatele o azyl a kasační soud se mimo jiné věnoval otázce, zda v důsledku toho nemůže dojít k porušení principu *non-refoulement*; ve druhém uvedeném rozsudku šlo o žadatele z Kazachstánu, jemuž nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona o azylu; třetí případ se dotýkal stavu vězeňství v Mongolsku). Především však stěžovatel ve svých úvahách ohledně vychýlení důkazního břemene výrazně v jeho neprospěch opomíjí, že v jeho případě byla žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná (§ 16 odst. 2 zákona o azylu), neboť pochází z bezpečné země původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) citovaného zákona.

[23] U takových žádostí přitom ustálená judikatura (včetně například samotným stěžovatelem zmiňovaného rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70; dále srov. například usnesení tohoto soudu ze dne 7. 9. 2021, č. j. 4 Azs 81/2021 – 45) dovodila, že je to žadatel, který nese důkazní břemeno ohledně prokázání, že v jeho případě nelze domovský stát považovat za bezpečnou zemi původu. Pokud takovou skutečnost neprokáže, žalovaný dále nezkoumá důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Městský soud postupoval právě v intencích této judikatury, kterou ostatně ve svém rozhodnutí i citoval (viz odstavec [34] napadeného rozsudku). Stěžovatel se mýlí, jestliže dovozuje, že postup městského soudu (a předtím žalovaného) vedl k tomu, že neměl šanci domoci se meritorního přezkumu své žádosti. Bylo na stěžovateli, aby předložil natolik plausibilní tvrzení, opřené o relevantní důkazy, které by prokázalo, že USA ve vztahu k němu nejsou bezpečnou zemí. Jak vyplývá z rozhodnutí žalovaného i z napadeného rozsudku, taková tvrzení a důkazy stěžovatel nepředestřel.

[24] V této souvislosti je rovněž nevýznamný tvrzený rozpor závěrů žalovaného s rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Azs 192/2020 – 48 (viz odstavec [13] výše). Městský soud v souladu s tímto rozsudkem žalovanému vytkl jeho názor, že je ve smyslu § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu vázán závěry soudů přijatými v extradičním řízení. Současně ale připomněl, že žalovaný žádost posuzoval optikou § 16 odst. 2 zákona o azylu, tedy primárně se zabýval tím, zda stěžovatel prokázal, že USA nejsou ve vztahu k němu bezpečnou zemí původu (a dospěl v tomto ohledu k závěru, že nikoli); jeho nesprávná úvaha o použitelnosti § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu proto nemohla mít vliv na zákonnost správního rozhodnutí. Uvedený argument městského soudu obstojí, neboť z rozhodnutí žalovaného je patrné, že se řádně zabýval stěžovatelovým „azylovým příběhem“, jakož i relevantními důkazy, které na podporu svých tvrzení předložil a které žalovaný sám zhodnotil. Jinými slovy, žalovaný nerezignoval na vlastní posouzení žádosti stěžovatele s pouhým odkazem na soudní rozhodnutí, která vyslovila přípustnost jeho vydání do USA k trestnímu stíhání. Nesprávný závěr o vázanosti žalovaného rozhodnutím extradičních soudů v řízení o mezinárodní ochraně proto fakticky neměl na jeho rozhodnutí žádný vliv. Nelze také přehlédnout, že rozsudek č. j. 8 Azs 192/2020 – 48 se týkal případu, v němž byla aplikována tzv. vylučující klauzule ve smyslu § 15 a 15a zákona o azylu, jednalo se tedy opět o věc významně odlišnou od nynějšího sporu. Ani zde tedy Nejvyšší správní soud neshledal, že by městský soud při svém rozhodování nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu.

[25] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[26] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle úspěchu ve věci, v souladu s § 60 odst. 1, větou první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Podle rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu totiž představuje odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost zjednodušený meritorní přezkum a nelze jej proto ztotožnit s jinými případy odmítnutí kasační stížnosti, například pro neodstranění vad či z důvodů stanovených v § 46 odst. 1 s. ř. s. (viz usnesení ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 – 33, část III. 4.; č. 4170/2021 Sb. NSS). Na danou věc proto nedopadá pravidlo uvedené v § 60 odst. 3, větě první s. ř. s., dle něhož *žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta*.

[27] Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 4. května 2022

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu